

**UCHWAŁA NR III/12/18
RADY MIEJSKIEJ ORZESZE**

z dnia 13 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2018r. poz. 994 z późn.zm.) art.10 ust.1- 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2018r. poz.1030 z późn.zm.)

Rada Miejska Orzesze uchwała

§ 1. Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zabezpieczyć w budżecie Gminy środki na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 3. Preliminarz finansowy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii określa corocznie uchwała budżetowa gminy.

§ 4. Przeznaczyć niewykorzystane w 2019 roku środki budżetowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020r.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr inż. Jan Mach

Załącznik do uchwały Nr III/12/18
Rady Miejskiej Orzesze
z dnia 13 grudnia 2018 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2019 DLA MIASTA ORZESZE

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych w Orzeszu. Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gmin. Zadania te obejmują:

- I.** Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- II.** Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
- III.** Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- IV.** Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
- V.** Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Podstawę do działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii stanowi – poza wspomnianą wyżej ustawą także Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020.

Adresaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii:

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Orzesza, w szczególności:

- a) dzieci i młodzież,
- b) rodzice, opiekunowie, nauczyciele, wychowawcy,
- c) osoby eksperymentujące/zażywające substancje psychoaktywne (w tym tzw. dopalacze) oraz osoby uzależnione,
- d) rodziny osób z problemem uzależnienia od narkotyków,
- e) kobiety w ciąży,
- f) pracownicy podmiotów działających w Mieście Orzesze, zajmujący się zawodowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- g) inne osoby dorosłe, w tym kierowcy.

Zadania gminnego programu i sposoby ich realizacji:

Zadania GPPN będą uwzględniać trzy rodzaje profilaktyki:

profilaktykę uniwersalną - rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całą populację, to jest działania profilaktyczne adresowane do ogółu populacji, całych grup. Jej celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój psychospołeczny.

profilaktykę selektywną - rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych;

profilaktykę wskazującą - rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia.

Rozmiar problemu uzależnienia od substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych na terenie Miasta Orzesze zgodnie z art.22 ust.3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz § 6 ust.2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii:

Znaczącą część działań podejmowanych w ramach Gminnego programu to zadania profilaktyki uniwersalnej, którymi adresatami są dzieci uczęszczające do orzeskich szkół. Na terenie Miasta Orzesze funkcjonuje 10 szkół podstawowych i każda placówka oświatowa realizuje własny program profilaktyczny. W 2018r. przeprowadzono diagnozę w zakresie występujących czynników ryzyka i czynników chroniących, na podstawie Rozporządzenia MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Przez czynniki chroniące, zgodnie z § 6 ust.3 należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

Przez czynniki ryzyka, zgodnie z § 6 ust.4 należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

W badaniach diagnozujących uczestniczyli nauczyciele, wychowawcy rodzice, opiekunowie prawni oraz uczniowie.

Wprowadzenie do badań

W celu przeprowadzenia diagnozy problemów uzależnień od substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży na terenie Miasta Orzesze przeprowadzono w szczególności badania ankietowe, które objęły następujące grupy wiekowe uczniów: szkoły podstawowe - kl. III - VIII, szkoły gimnazjalne – kl. II – III oraz rodziców lub opiekunów prawnych, nauczycieli, wychowawców.

Cel przeprowadzenia badań

Celem przeprowadzonych badań była próba określenia obszaru zagrożenia substancjami psychoaktywnymi młodzieży wybranych szkół oraz rozmiaru badanego zjawiska. Szczególnie uzyskanie informacji na temat obecności substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych w środowisku młodych ludzi, ich poczucia zagrożenia oraz doświadczenia w tym zakresie.

Badana populacja

Grupę objętą badaniem stanowili uczniowie oraz rodzice, opiekunowie prawni lub nauczyciele, wychowawcy szkół znajdujących się na terenie Miasta Orzesze:

- Zespół Szkół im. Poległych na Pasternioku w Orzeszu – 202 uczniów; 116 rodziców; 26 nauczycieli;
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Stanisława Moniuszki w Orzeszu – 222 uczniów (klasy III - V : 165 uczniów; klasy VI –VIII : 57 uczniów); 11 nauczycieli;
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Stanisława Ligonia w Orzeszu – Zawadzie – 119 uczniów (klasy IV – VIII i oddziały gimnazjalne); 81 rodziców; 22 nauczycieli;
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Franciszka Stuska w Orzeszu – Jaškowicach - 68 uczniów(klasy V-VII), 45 rodziców, 34 nauczycieli;
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Janusza Korczaka w Orzeszu- Zazdrości - 27 uczniów (klasy VII-VIII), 2 nauczycieli;
- Szkoła Podstawowa nr 6 im. Alfreda Szklarskiego w Orzeszu – Zawiści – 86 uczniów (klasy IV – VI), 11 nauczycieli;
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. Henryka Sienkiewicza w Orzeszu – Gardawicach – 14 uczniów (klasy VII, i oddziały gimnazjalne – klasa II – III); 16 rodziców;
- Szkoła Podstawowa nr 8 im. Bolesława Chrobrego w Orzeszu – Mościskach – 40 uczniów; 40 rodziców; 10 nauczycieli;
- Szkoła Podstawowa nr 9 im. Władysława Broniewskiego w Orzeszu – Zgoniu – 66 uczniów (klasy IV – VI), nauczyciele;
- Szkoła Podstawowa nr 10 im. im. Gustawa Morcinka w Orzeszu – Woszczycach – 35 uczniów (klasy IV - VIII), 14 rodziców, 7 nauczycieli;
- Gimnazjum nr 3 w Orzeszu – Gardawicach – 73 uczniów (klasy II - III), 15 nauczycieli, 54 rodziców.

Wnioski

Wyniki badań wskazują, że kilka czynników chroniących ma znaczenie przy redukcji ryzyka wielu różnych zachowań problemowych młodzieży. Warto skupić się na wzmacnianiu tych właśnie czynników planując pracę wychowawczą i profilaktyczną w szkołach. Działania profilaktyczne ukierunkowane na wzmacnianie czynników chroniących mają wpływ na zmniejszenie negatywnego wpływu środowiska społecznego np. zaniechanie środowiska rodzinnego, negatywne wpływy rówieśników lub osób dorosłych.

Kolejnym elementem budującym pozytywny schemat szkoły jest wpieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży. Ważną rzeczą jest budowanie pozytywnego stosunku ucznia do rówieśników oraz ucznia do szkoły i nauczycieli oraz rodziców, którzy umiejętnie słuchają i są wrażliwi na potrzeby i problemy młodych ludzi. Następnym aspektem jest zmniejszenie rozpowszechniania używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych w środowisku młodych ludzi. Należy zwrócić uwagę na te czynniki, które są wyraźnie powiązane z piciem, paleniem, używaniem narkotyków, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Ważne jest również uwrażliwienie rodziców uczniów na potrzeby młodego człowieka związane z przynależnością do grupy i akceptacją ze strony rówieśników, a także przekazanie informacji na temat zagrożeń, jakie mogą pojawić się w środowisku rówieśniczym.

Badanie wykazało, że uczniowie w przeważającej ilości posiadają osobę do której mogą zwrócić się z problemem. W/w wsparcie otrzymują od rówieśników lub rodziców, czy nauczycieli. Posiadanie osoby (mentora), której mogą zaufać zmniejsza ryzyko sięgnięcia

młodego człowieka po alkohol, narkotyki, dopalacze, czy inne środki psychoaktywne w sytuacji, gdy ma problem.

Kolejnym czynnikiem chroniącym jest fakt, iż zdecydowanie większa ilość uczniów ma dobre kontakty z rodzicami. W badaniach uczniowie wykazują, że rozmawiają z nimi na tematy dnia codziennego. Zainteresowanie ze strony rodziców ma pozytywny wpływ na dzieci przez co mogą rzadziej sięgać po środki uzależniające. Dodatkowo dzięki codziennym kontaktom wiedzą co dzieje się w życiu ich dzieci.

Ważną kwestią jest dobry kontakt z rodzeństwem. Tutaj również większość deklaruje pozytywne relacje.

Żadne analizowane zachowania problemowe nie są rozpowszechnione w dużym stopniu, warto jednak zwrócić uwagę na pewne czynniki ryzyka:

- picie alkoholu przez uczniów,
- przebywają w towarzystwie bliskich lub kolegów, którzy palą papierosy/ e-papierosy kilka razy w tygodniu oraz spożywają alkohol (przynajmniej raz w miesiącu).

Pocieszającym jest fakt, iż bardzo mały procent uczniów, a w niektórych szkołach zerowy, próbowało/zażywało narkotyki i inne środki odurzające.

Zadanie I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień.
2. Udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, terapii i rehabilitacji w ramach spotkań „pierwszego kontaktu” oraz konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w Punkcie Konsultacyjnym ds. Uzależnień.

Zadanie II

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Pełnienie dyżurów w punkcie konsultacyjnym przez terapeutę uzależnień oraz psychologa. Działalność Punktu Konsultacyjnego ma na celu: poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej dla rodzin, w których występuje problem uzależnienia.

2. Zlecenie na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizacji zadania na prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w Orzeszu dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, mieszczącej się w Orzeszu – na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Działalność Placówki ma na celu między innymi poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Poprzez prowadzenie zajęć świetlicowych umożliwianie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań pod kierunkiem przygotowanych instruktorów i wychowawców, tzw profilaktyka kreatywna. W ramach zajęć świetlicowych są realizowane zajęcia dotyczące profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo–rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W myśl ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna obejmuje:

- 1) promocję zdrowia psychicznego;
- 2) promocję zdrowego stylu życia;
- 3) informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, oraz o narkomanii i jej skutkach;
- 4) edukację psychologiczną i społeczną;
- 5) edukację prawną;
- 6) działania interwencyjne.

Prowadzenie działań profilaktyczno–informacyjnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii:

1. Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia:

- 1) Realizacja programów profilaktycznych w szkołach i innych placówkach oświatowo wychowawczych, w tym prowadzenie zajęć edukacyjnych dla uczniów oraz prelekcji i szkoleń dla nauczycieli i rodziców – dotyczących przeciwdziałania narkomani, a także samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji, kształtowanie krytycznego myślenia oraz wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych;
- 2) Współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu oraz wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych;
- 3) Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką przeciwdziałania narkomanii i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami;
- 4) Realizowanie warsztatów poprawiających funkcjonowanie społeczno - psychiczne dzieci i młodzieży – uczenie ich radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi;
- 5) Realizowanie elementów profilaktyki podczas festynów, imprez organizowanych z okazji Dnia Wagarowicza, Dnia Dziecka, Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Narkomanii, podczas Orzeskiego Biegu Ulicznego, itp.;
- 6) Tworzenie warunków do rozwoju organizacji młodzieżowych, kół zainteresowań i innych form działalności pozalekcyjnej, będących korzystną ofertą zagospodarowania czasu wolnego;
- 7) Zakup materiałów informacyjno–edukacyjnych oraz materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych i wychowawczych i ośrodkach kultury;
- 8) Zakup i upowszechnienie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej – plakaty, ulotki, informatory, organizowanie promocji filmów i książek;
- 9) Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie;

- 10) Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną jak również kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli;
- 11) Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią;
- 12) Włączenie, w razie potrzeby w indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny, o którym mowa w art.127 ust.3 ustawy – prawo oświatowe działań z zakresu przeciwdziałania używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust.2.

2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w tym:

- 1) Doskonalenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożeń używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP, umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej, prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, a także suplementów diet i leków, w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach, budowanie relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami i warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków oraz wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców, a także rodziców lub opiekunów;
- 2) Szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psychologowie w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych;
- 3) Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i JST;
- 4) Organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym, dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców, psychologów – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą;
- 5) Współorganizowanie szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii dla poszczególnych grup zawodowych z terenu gminy: pracowników oświaty, policji, pomocy społecznej, administracji samorządowej.

3. Profilaktyka.

1. Profilaktyka uniwersalna, w tym:

- 1) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- 2) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

2. Profilaktyka selektywna, w tym:

- 1) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe i lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby);
- 2) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny.

3. Profilaktyka wskazująca, w tym:

- 1) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

Zadanie IV

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Udzielanie pomocy organizacjom społecznym, których celem jest krzewienie abstynencji od środków psychoaktywnych, zapewnienie profesjonalnej pomocy terapeutycznej.

2. Współpraca z organizacjami społecznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

3. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

4. Nawiązanie współpracy z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o policji i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

a) przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży,

b) dokonywanie stałych i seryjnych kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dealerów narkotykowych: lokale gastronomiczne, kafejki, szkoły, place zabaw, dyskoteki itp.

Zadanie V

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Prowadzenie – w miarę możliwości - działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od narkotyków mających na celu odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i zamieszkania.

2. Wspomaganie funkcjonowania grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych.

3. Wspieranie programów reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP.

4. Zwiększanie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP lub zwiększanie dostępności do istniejących form wsparcia.

5. Wspieranie realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, obejmujące m.in. działalność edukacyjną, wsparcie społeczne i socjalne, *programy* wymiany igieł i strzykawek (zapobieganie zakażeniom przenoszonym drogą krwi - HIV, HBV, HCV itd.) oraz testowanie w kierunku zakażeń krwiopochodnych (HIV, HBV i HCV).

Postanowienia końcowe

1. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii będzie realizowany przez placówki oświatowe i wychowawcze na terenie Miasta Orzesze we współpracy z organizacjami pozarządowymi, instytucjami (Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodki Kultury).

2. Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.